

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання трудової міграції та усунення дискримінації у сфері трудових правовідносин» (реєстр. № 12326 від 16.12.2024), поданий народним депутатом України О. Дануцою.

2. Завдання законопроекту

Проектом акта запропоновано скасувати необхідність отримання дозволу на застосування праці іноземців і запровадити довгострокові візи, що видаються іноземцям, які мають намір прибути в Україну з метою працевлаштування.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація акта може потребувати додаткових бюджетних коштів на створення, модернізацію та обслуговування нових інформаційних систем і процедур для обробки віз, дозволів на імміграцію та працевлаштування, а також на розширення штатів і технічне забезпечення правоохоронних та міграційних органів у зв'язку зі зростанням кількості іноземних працівників в Україні.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Визначити вартісну величину впливу законопроекту на показники бюджету Мінфін не має можливості у зв'язку з відсутністю вихідних даних.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація акта призведе до необхідності вишукування додаткових коштів державного бюджету, а також спричинить втрату коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, що надходять від плати за видачу або продовження дії дозволу на застосування праці іноземців.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

1. Запропоноване законопроектом спрощення процедури працевлаштування в Україні іноземних працівників вимагатиме створення або адаптації нових адміністративних систем для обробки віз, дозволів на імміграцію та працевлаштування. Це може потребувати додаткових витрат на створення, модернізацію й обслуговування нових інформаційних систем і процедур.

Окрім того, зростання кількості іноземних працівників в Україні може збільшити навантаження на правоохоронні та міграційні органи. Відсутність належного моніторингу може спричинити поширення нелегальної трудової

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC0030400000D72D2C008E8CC800](#)

Підписувач [Єрмоличев Роман Володимирович](#)

Дійсний з [01.12.2023 14:19:33](#) по [01.12.2025 14:19:33](#)

Міністерство фінансів України

09030-29-3/14 від 01.01.2025

діяльності, а також призведе до додаткових витрат для державного бюджету на розширення штатів і технічне забезпечення контролюючих органів.

Водночас у порушення вимог частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроектів не подано фінансово-економічного обґрунтування з відповідними розрахунками та пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

2. Запропоновані зміни нададуть можливість іноземцям та особам без громадянства перебувати в Україні на підставі довгострокових віз із можливістю звернення за дозволом на імміграцію після трирічного перебування. Однак не прописано чітких умов для отримання такого дозволу, що може призвести до зловживань і створити невизначеність у процедурі.

3. Згідно зі статтею 43 Конституції України держава створює умови для повного здійснення громадянами права на працю, тобто пріоритетом державної політики зайнятості населення є сприяння працевлаштуванню громадян України.

Дозвіл на застосування праці іноземців та осіб без громадянства забезпечує захист права громадян України на працю та захист національного ринку праці від нерегульованого залучення іноземної робочої сили, а також є механізмом залучення іноземної робочої сили у разі її нестачі в окремих сегментах національного ринку праці.

Скасування дозволу на застосування праці іноземців і надання іноземцям доступу до ринку праці України без жодних обмежень створить умови для безперешкодного, неконтрольованого працевлаштування на території України іноземців та осіб без громадянства, зокрема громадян країн-агресорів, а також інших держав, які спричиняють загрозу національному суверенітету, територіальній цілісності, демократичному конституційному ладу й іншим національним інтересам України.

Відсутність будь-яких вимог та обмежень під час працевлаштування іноземців може призвести до звуження прав на працевлаштування українських громадян.

Нечіткість у питаннях захисту трудових прав іноземців, зокрема щодо рівня заробітної плати, умов праці та соціального забезпечення, може призвести до порушень і погіршення умов праці як для іноземців, так і для українських працівників. Це зі свого боку загрожує дисбалансом на ринку праці.

Пріоритет залучення дешевої робочої сили із-за кордону може призвести до сегментації ринку праці, коли іноземці зосереджуються в низькооплачуваних секторах шляхом заміщення українських працівників. Така ситуація здатна обмежити можливість підвищення заробітної плати та призвести до зниження соціальних стандартів.

У разі недостатнього регулювання працевлаштування іноземців зростає ризик формування тіньового сектора економіки, а також зниження рівня

соціальних гарантій для всіх категорій працівників у зв'язку із недотриманням вимог щодо страхових і пенсійних внесків.

4. Практика регулювання доступу іноземців та осіб без громадянства до національних ринків праці існує у всіх розвинутих країнах світу, зокрема й країнах – учасницях Європейського Союзу, а тому реалізація акта може призвести до порушення міжнародних зобов'язань України.

5. Плата за видачу або продовження дії дозволу та штрафів за порушення законодавства щодо застосування праці іноземця або особи без громадянства зараховуються до бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, а тому скасування зазначеного механізму призведе до зменшення коштів, що спрямовуються Фондом на страхові виплати.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Мінфін у межах компетенції законопроект не підтримує.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Роман ЄРМОЛИЧЕВ